

گام آخر اعطای فرزندخواندگی به دختران مجرد

بالاخره آخرین گام برای اجرایی شدن اعطای فرزندخواندگی به دختران مجرد نیز برداشته شد و روز گذشته، حمید رضا الوند...

بالاخره آخرین گام برای اجرایی شدن اعطای فرزندخواندگی به دختران مجرد نیز برداشته شد و روز گذشته، حمید رضا الوند، مدیرکل دفتر کودک و نوجوان سازمان بهزیستی از تدوین آیین‌نامه اجرایی واگذاری فرزند به دختران مجرد خبر داد و تاکید کرد: بزودی این آیین‌نامه با همکاری سازمان ثبت‌احوال، قوه قضاییه و بهزیستی تدوین می‌شود.

در این آیین‌نامه به یک سری شرایط لازم برای اعطای فرزندخواندگی به دختران مجرد نیز اشاره شده و به گفته این مقام مسئول، نداشتن محکومیت جزایی موثر با رعایت مواد مقرر در قانون مجازات اسلامی، تمکن مالی، عدم حجر و اعتقاد به یکی از ادیان مصرح در قانون اساسی، سلامت جسمی و روانی لازم، توانایی مالی و عملی برای نگهداری و تربیت کودکان و نوجوانان تحت سرپرستی، نداشتن اعتیاد به موادمخدر، روان گردان‌ها و الکل، صلاحیت اخلاقی و ابتلا نداشتن به بیماری‌های واگیر و صعب‌العلاج نیز از جمله شروط واگذاری کودکان بی سرپرست و بدسرپرست است.

همچنین داشتن سن بالای 35 سال برای دختران مجرد نیز از جمله شرایط مهم اعطای این فرزندخواندگی است و البته فقط کودکان دختر به مادرخوانده‌های مجرد واگذار می‌شود.

علاوه بر دختران مجرد، زن و شوهری هم که پنج سال از تاریخ ازدواج آنها گذشته باشد و از این ازدواج صاحب فرزندی نشده باشند، مشمول این آیین‌نامه هستند.

الوند در گفت‌وگو با مهر تاکید می‌کند: این زوج‌ها می‌توانند مشروط به این که حداقل یکی از آنها بیش از 30 سال داشته باشد، کودکی را به فرزندخواندگی بپذیرند.

بهزیستی گفته است که پس از اعطای سرپرستی این کودکان به دختران مجرد، شش ماهه اول پس از واگذاری، مددکاران سازمان بهزیستی به طور دائم و با بازدید از منازل از شرایط کودکان آگاهی می‌یابند و پیگیر امورات کودک خواهند بود و پس از این مقطع زمانی، بهزیستی به صورت تلفنی شرایط کودک را دنبال خواهد کرد.

مادرخوانده‌ها می‌توانند ازدواج کنند

دختران مجرد بالای 35 سال در ایران کم نیستند، آن گونه که آمارهای رسمی می گوید حداقل بیش از یک میلیون دختر مجرد بالای 35 سال در کشور وجود دارد.

در بین این جمعیت میلیونی نیز دختران مجرد زیادی پیدا می شود که به دلایل مختلف دوست دارند کودکی را به فرزندخواندگی قبول کنند، اما دغدغه ای که احتمالاً برای خیلی از آنها پیش می آید این است که آیا در صورت ازدواج، سرپرستی این کودکان بدسرپرست یا بدسرپرست از آنها گرفته می شود.

امیرحسین قاضی زاده هاشمی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی به جام جم می گوید: این دختران مجرد می توانند ازدواج کنند و در صورت ازدواج نیز سرپرستی کودک از آنها گرفته نمی شود؛ مگر این که خودشان بعد از ازدواج، از مادرخواندگی انصراف بدهند.

وی می افزاید: از این مادرخوانده ها، تعهدات مالی و اخلاقی مختلفی گرفته می شود، اما در صورتی که بهزیستی احساس کند مادرخوانده مجرد نسبت به فرزندخوانده اش رفتار درستی ندارد، موظف است که سرپرستی کودک را از او بگیرد.

منع اعطای فرزندخواندگی به پسران مجرد

شاید برای خوانندگان نیز این سوال پیش بیاید که چرا پسران مجرد بالای 35 سال نمی توانند فرزندخواندگی یک کودک را قبول کنند؛ پسرانی که به هر دلیلی قصد ازدواج ندارند.

قاضی زاده تاکید می کند: این قانون، فقط شامل دختران مجرد است و پسران مجرد نمی توانند از مزایای فرزندخواندگی بهره مند شوند؛ زیرا قانونگذار فکر می کند که پسر مجرد بالای 35 سال می تواند ازدواج کند و بچه دار شود، اما دختر مجرد بالای 35 سال، برخی اوقات شرایط ازدواج برایش فراهم نمی شود و مطابق عرف جامعه، نمی تواند از مرد دیگری خواستگاری کند.

وی با اشاره به این که این قانون می تواند هم برای دختران مجرد و هم کودکان بی سرپرست مفید باشد؛ عنوان می کند: با توجه به این که هم اکنون خانم های مجرد زیادی وجود داشته که استطاعت مالی و جایگاه اجتماعی خوبی دارند، معتقدیم این قانون هم می تواند عواطف مادری این خانم ها را بروز دهد و هم سرپرستی مناسب این کودکان را به شکل مناسبی فراهم کند.

نگاهی به آسیب شناسی قانون جدید

با توجه به این که فعلاً این قانون اجرا نشده است و آثار اجرای آن در جامعه مشهود نیست، بنابراین شاید نتوان اکنون با قاطعیت درباره مزایا و معایب این قانون جدید فرزندخواندگی سخن گفت.

علی اصغر کیهان نیا، مشاور خانواده در گفت و گو با «جام جم» معتقد است: در صورتی که این قانون بتواند در آینده موجب رضایت مادرخوانده های مجرد و سرپرستی مناسب کودکان بی سرپرست را فراهم کند، احتمال می دهیم که در این صورت دختران مجرد بیشتری به سرپرستی کودکان بی سرپرست راغب شوند.

وی با اشاره به آثار اجتماعی و احتمالی این قانون جدید می گوید: همین که کودکی در یک خانواده - حتی در یک خانواده تک نفره - بزرگ شود، مطمئن باشید که به احتمال زیاد این کودک در خانواده جدیدش به نسبت پرورشگاه، کمبود محبت ندارد یا حداقل کمبود محبت کمتری خواهد داشت.

کیهان نیا تاکید می کند: این قانون می تواند حس مسئولیت پذیری مادرخوانده های مجرد را هم بالاتر ببرد و از جهت عاطفی نیز این گونه دختران را تقویت می کند؛ زیرا انسان اساساً موجودی است که می خواهد هم فردی را دوست داشته باشد و هم فردی او را دوست داشته باشد و همین قانون فرزندخواندگی می تواند هم برای دختران مجرد و هم برای کودکان بی سرپرست، این نتیجه را به دنبال داشته باشد.

این مشاور خانواده با بیان این که مادرخوانده های مجرد باید مراقب آینده کودکان باشند، یادآور می شود: آسیبی که ممکن است در صورت مدیریت نشدن، عواقب منفی برای مادرخوانده مجرد و فرزندخوانده داشته باشد، این است که مادرخوانده ها باید مراقب باشند که اگر کودک را در سن شیرخوارگی از پرورشگاه می گیرند، تا قبل از سیزده یا چهارده سالگی که کودک به بلوغ فکری می رسد، درباره گذشته کودک و موضوع فرزندخواندگی با او صحبت نکنند.

با توجه به این که هنوز این قانون حساس اجرا نشده است، احتمال می رود در آینده نیز این قانون در عمل با برخی نارسایی ها و کاستی ها مواجه باشد، به همین دلیل نیز توقعی که از مسئولان در مرحله تدوین این آیین نامه می رود این است که تا حد امکان به ابهام های این قانون در آیین نامه ابلاغی توجه داشته باشند تا کودک و مادرخوانده در آینده با بن بست های حقوقی و اجتماعی مواجه نشوند.

امین جلالوند - گروه جامعه